

Tócióvölgy Környezeti megújítása

II. Ütem TOP Plusz-1.3.2-23

Sándorné Hevele Melinda, Cseh Viola, Nagy Márk, Domokos András

A Projekt bemutatása

EUROPEAN
URBAN
INITIATIVE

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

MAGYARORSZÁG

Helyszín: Debrecen, Tócióvölgy

Főbb projektelemek:

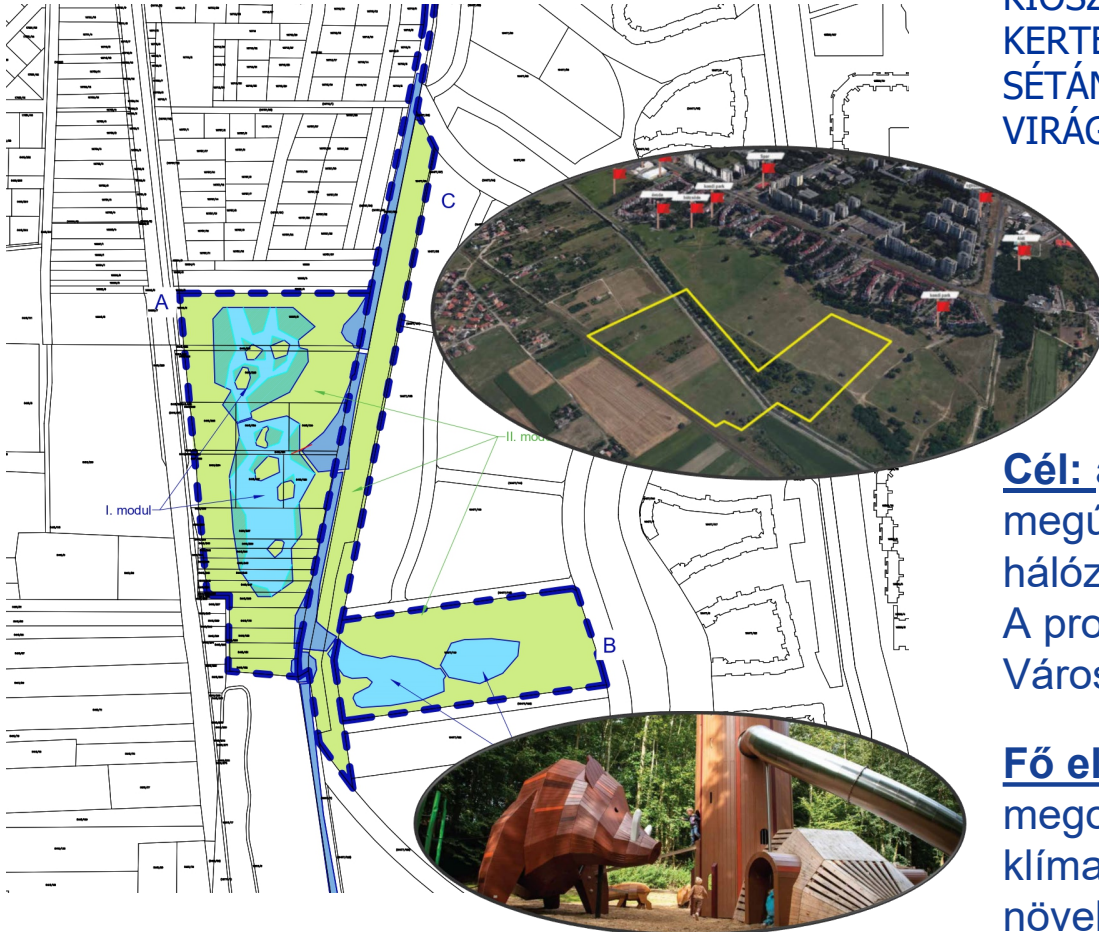
KIOSZK, JÁTSZÓTÉR, SPORTPÁLYÁK
KERTÉSZETI UDVAR, KONDIPARK
SÉTÁNYOK, KUTYAFUTTATÓ, SZIGETEK,
VIRÁGOS VÍZPART

Probléma: A Tóció –patak menti
zöldfolyosó ökológiai és funkcionális
szempontból megszakadt, nem
illeszkedik a város hálózatába

Cél: a Tóció-patak menti zöldfelületi rendszer
megújítása, vízmegtartás növelése és ökológiai
hálózat erősítése

A projekt illeszkedik a Debrecen Fenntartható
Városfejlesztési Stratégiájához (FVS)

Fő elve: természetalapú
megoldások (TAM) alkalmazása a
klímaadaptáció és a biodiverzitás
növelése érdekében

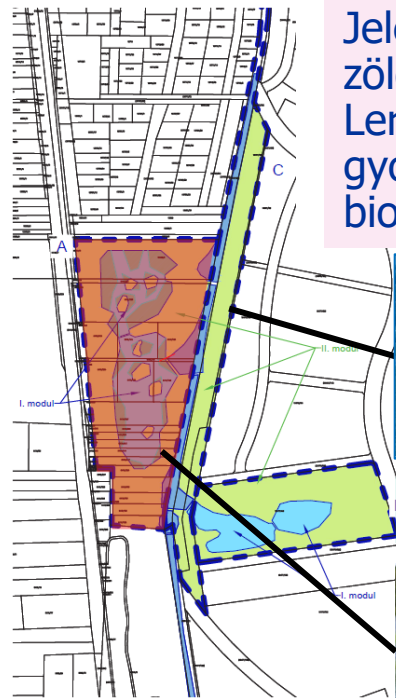

Jelenlegi és Tervezett állapot

A és B fejlesztési terület: elhanyagolt, gyomos, részben füvesített, vízelvezetési problémákkal terhelt zóna
Vízrendezés: mesterséges, egyenesített meder- alacsony vízmegtartó képesség
Zöldfelületek: alacsony ökológiai értékű, hiányos fás állomány
Használat: korlátozott rekreációs funkciók, gyenge vizuális és közösségi minőség

Vízmegtartás: új víztározók és szikkasztó zóna kialakítása a Tocó parkban
Növénytelepítés: őshonos

„A” terület

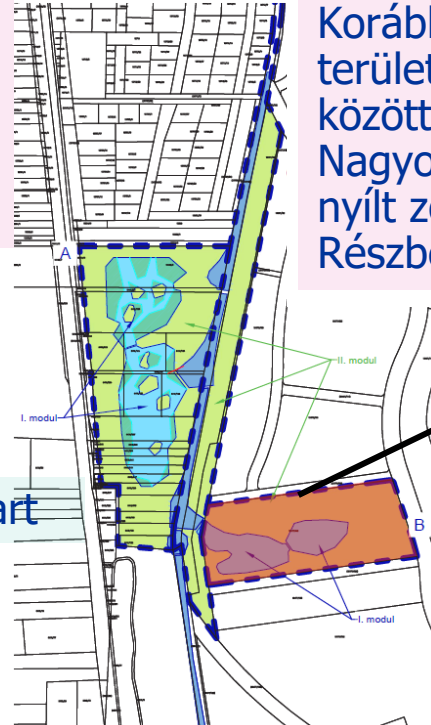
Jelenleg részben zöldfelületi funkciójú, Leromlott állapotú, gyomos, alacsony biológiai aktivitású terület

Szigetek, viragos vízpart

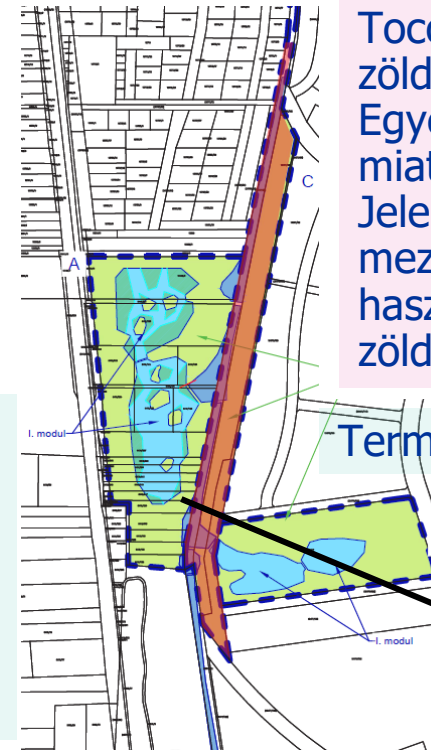
„B” terület

Korábbi mezőgazdasági terület. Lakóterületek között helyezkedik el. Nagyobb kiterjedésű, nyílt zöldmezős terület. Részben vízjárta

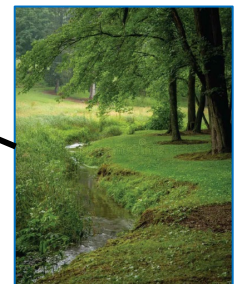
KIOSZK
Játszótér
Sportpályák
Kertészeti udvar
Kondipark
Sétányok
Kutyafuttató

„C” terület

Tocó patak menti zöldfolyosó. Egyenes szakasza miatt gyors lefolyású. Jelenleg mezőgazdasági használatból kivont zöldfolyosó.

Természetközeli vízpart

Eredmények és hatások

ZÖLDFELÜLET VÁLTOZÁS

- **CSÖKKEN**– zöldfelület minőség növekszik
- akcióterület kb. 11 ha (jelenleg üres, kihasználatlan),
- 8–8,25 ha összefüggő zöld közpark és ~2,75 ha védelmi/erdősáv és vízgazdálkodási zóna jön létre
- Zöldfelületi idomterv hiánya!!!

LOMBKORONA BORÍTOTTSÁG

- **NÖVEKSZIK** (erdősáv, partmenti növénytelepítés, védőfásorok, extenzív erdő telepítése)
- Megalapozó dokumentumok hiánya!!!

SZIGETELT FELSZÍN NÖVEKEDÉSE (Zöldtető, zöldhomlokzat, zöldfal)

- **NÖVEKSZIK** A burkolt, szigetelt felszínek aránya legfeljebb kb. 15%, és ezek 80%-a vízáteresztő kialakítású lesz
- A 8 ha-ból kb. 5 ha szinte teljes egészében mentes a klasszikus burkolt, épített elemektől. A zöldterület 85%-án extenzív biodiverz zöldfelület
- a zöldterület max. 15%-a intenzív park: burkolt terek, játszóterek, kisarchitektúrák formájában

ÉRTÉKES ÉLŐHELYEK NÖVEKEDÉSE

- **IGEN**
- Tóció-patak **meder természetközeli kialakítás** - mederszélesítés, fenékküszöbök, partmenti növényzet - élőhely-javító hatás
- **Ökológiai vízi szigetek, kotort iszap visszatöltése** — vízi élőhelyek diverzifikálása, beporzók, kételtűek, vízhez kötött madárvilág számára
- **Extenzív biodiverz zöldfelületek**, vadvirágos rétek, erdei aljnövényzet telepítése - élőhelyek és táplálékforrások létrehozása rovaroknak, beporzóknak, madaraknak
- **Pufferzónák, természetalapú megoldások:** Miyawaki, esőkertek, csapadékvíz-megtartás

BIODIVERZITÁS NÖVEKEDÉSE

- **IGEN, de**
- nem tartalmaz konkrét százalékos adatot a biodiverzitás növekedésének mértékére

Gyengeségek:

- Előzetes kutatások hiánya
- Dokumentáció felszínes
- Energia management
- Gyalogos/kerékpáros megközelíthetőség, támogatottság

Javasolt módosítások:

- Szakági tervezők bevonása
- Alátámasztó dokumentáció elkészítése, tervlapok készítése
- Megújuló energiaforrások bevonása
- Nagyobb hangsúly a közlekedésbe való integrációra

Erősségek:

- Élőhelyteremtés, Vízvisszatartás
- Funkcióbővülés, Fenntarthatóság, rehabilitáció
- Komplex megközelítés
- Tervezett intenzív beépítés kompenzálása

Számszerűsítve – 1636 pont

Természet alapú megoldások (TAM)

- Támogató területhasználat-váltás
- Gátló területhasználat-váltás: a fejlesztés során korábbi, TAM-okat akadályozó területhasználat megszűnik
- Támogató művelési ág-váltás: a művelési ág megváltoztatása elősegíti a természetes vízmegtartást, biodiverzitást és zöldinfrastruktúrát.

Egy jó példa

NÉMETORSZÁG, Emscher folyó

Cél: mesterséges, ipari eredetű vízgazdálkodási rendszer visszaalakítsa élő-, természetesebb állapotú vízfolyássá, élővilág-barát ökoszisztémává, egyben klímaadaptációs és kék-zöld infrastruktúra elemként is funkcionáljon

- betonozott vízvezetés helyett természetközeli megoldások
- revitalizált vízfolyások, árterek, természetközeli víztározók, zöld tetők és zöld homlokzatok révén javul a városi mikroklíma, nő az esővíz beszivárgása, mérséklődik a hőstressz és erősödik a biodiversitás
- eddig: kb. 170 km vízfolyás-visszaállítás
- burkolt területek csatorna-rendszeri leválasztása
11 % (cél: 25 % 2040-re)
- 140 km új kerékpárút

Köszönjük a figyelmet